

σεις, διὰ νὰ σᾶς γράψω καὶ τὰ ἄλλα ἄθλά του, ὅσα θὰ κάμῃ εἰς τὰ ἄλλα χωρία τῶν Τζουμέρκων. Ἄν ἀγαπήτε, φιλοξενήσατε καὶ αὐτὰ τὰ Τζουμερκιώτικα εἰς τὰς στήλας τοῦ ἀξιολόγου φύλλου Σας. Θέλετε μᾶς υποχρεώσῃ, πολὺ, καὶ θέλετε πράξῃ ἔργον φιλανθρωπίας.

Ὁ Γνωστός σας.

ΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ.

Ἐν Πόρῳ 1 Ἰουλίου 1882.

Ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἐξῆλθεν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, ὅστις δὲν εἶδε τὰς πεδιάδας τῆς Μαντινείας καὶ τὰς κορυφὰς τοῦ Τυμφρηστοῦ, ὅστις δὲν εἶδε τοὺς κήπους τοῦ Αἰγίου καὶ τῆς Ἀργολίδος, καὶ δὲν ἐκοιμήθη ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐλατῶν τοῦ Βάλτου, ὅστις δὲν εἶδε τὴν Κλεισοῦραν τοῦ Ἀγρινίου καὶ τὰς Θερμαὶς πύλας τῆς ἐριβώλακος Φθίας, ὅστις δὲν ἐγεύθη τὸν τυρὸν ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ καὶ δὲν ἔπινε τὸ ὕδωρ τῆς Βρύσης τοῦ Ζαχαράκη, ἐκεῖνος ὅστις εἰσέπνευσε καθ' ὅλον τοῦ τὸν βίον ἀνὰ 100 δράμια τῆς κόνεως τῶν Ἀθηνῶν καθ' ἑκάστην, δὲν θὰ ἐννοήσῃ ποτὲ τί ἦτο ἡ Ἑλλὰς τοῦ 21 καὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ δὲν θὰ ἀγαπήσῃ αὐτὴν ἐπαξίως. Ἐρχομαι, φίλτατε, ἐκ διεξοδικῆς περιηγήσεως κατὰ τὰς Κυκλάδας καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἐπιστέψω τὰς ἀγροτικὰς καὶ ρωμικτικὰς ἡδονὰς ἃς ἀπῆλασα διὰ μηνιαίας ἐνταῦθα διαμονῆς, εἰς τὴν ὥραίαν νῆσον Καλαβρύων, ἥτις σήμερον ὀνομάζεται Πόρος, καὶ εἶναι ὥς τι πρόχωμα καὶ ἄσπις τῆς Πελοποννήσου. Ἡ πόλις μικρὸν ἔχει τὸ ἐνδιαφέρον, μετὰ τὴν υποχθόνιον νόσον μάλιστα ἥτις κατέστρεψε τὰς λεμονέας καὶ τὰς πορτοκαλεῶνας τῶν κατοίκων, ἡ νάρκη καὶ ἡ πενία ἔδωκεν εἰς τὴν πόλιν τὸν χαρακτήρα τῆς φθίσεως. Ἀλλ' ἐν γένει ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρουσιν αἱ πόλεις καὶ αἱ κομπούλεις τῆς Ἑλλάδος· προσπαθῶ πάντοτε νὰ διαμένω ἐκτὸς αὐτῶν κατὰ τὰς περιηγήσεις διὰ νὰ ἀπολαύσω κάλλιον τὰ θέλγητρα τοῦ ἀπλοῦ βίου καὶ νὰ ἀποφύγω τὴν ψώραν τῆς ἐπαρχιακῆς πολιτικῆς.

Οὕτως ἐπέτυχον καὶ ἐνταῦθα ἐν τῶν τερπνοτέρων καταφυγίων, ὅσων ἡ φαντασία μου θὰ μνημονεύῃ καθ' ὅλον μου τὸν βίον, ὅπου αὐτὸς ὁ Werther θὰ ἠδύνατο νὰ ῥεμβάζῃ καὶ νὰ ἀγαπᾷ. Ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως διὰ θαλάσσης καὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας διὰ ξηρᾶς πρὸς τὸν ἐκ Σαλαμῖνος καταπλέοντα κεῖται ἡ τερπνὴ, ἡ περικαλλὴς, ἡ κατάφυτος μονὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, οὐδέποτε σύμπλεγμα λόφου καταφύτων ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων κεῖται ἡ μονὴ ὑπῆρξε μαγευτικώτερον εἰς τὴν θέαν. Τὰ πεύκη περιβάλλουσι τὸ οἰκοδόμημα ὡς στρατὸς ὀλόκληρος τὸν στρατηγόν. Τοποθεσία ἐπιφανεστάτη, ἀπέχουσα τριακόσια μέτρα ἀπὸ τῆς παραλίας, κάτωθεν εὐμήκους ὄρους τὸ ὅποιον ἐγέννησε ποικίλους λόφους ἐφ' ὧν ὑποβαστάζεται ἡ μονὴ ὡς λευκοενδεδυμένον νήπιον ἐπὶ τῶν βραχιόνων τῆς μητρὸς του· τοιαύτη παρίσταται ἡ θέα τῆς μονῆς εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ ἀκτοπλοῦντος ἀτμοπλοίου βλέποντα τὸ θέαμα. Ἀλλ' ὅταν τις ἀποβῇ εἰς τὴν ἀκτὴν, ὅταν ἀνέλθῃ τὸν ὥραϊον δρόμον τὸν φέροντα πρὸς τὴν σκῆπτον, ὅταν ἐν μέσῳ τοῦ ψιθυρισμοῦ τῶν σειομένων πευκῶν καὶ τοῦ ἄσματος τῶν πτηνῶν μεταλλάξῃ θέσιν ὁ περιηγητὴς καὶ βλέπῃ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ τὴν θάλασσαν

καὶ πέραν τὸ ἀτμόπλοιο μεστὸν μελανῶν σχημάτων ἀπερχόμενον εἰς Πειραιᾶ, πρέπει νὰ ἔχῃ πολὺ κτηνώδη τὴν καρδίαν ὥστε νὰ μὴ καθήσῃ διὰ νὰ ῥεμβάζῃ ἐπὶ τοῦ ἰδιαιτέρου βίου του καὶ ἐπὶ τοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῇ ἐξόχῳ ταύτῃ θέσει ἡτύχησα νὰ εὕρῃ ἐγκάρδιον φιλοξενίαν, ἀνδρῶν εὖ ἡγμένων σεμνοτάτης μορφῆς καὶ περιβολῆς καὶ οὐχὶ ἀμοίρων τῆς θύραθεν παιδείας, ζώντων δὲ, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἐν πληρεστάτῃ ἀρμονίᾳ καὶ χριστιανικῇ ἀδελφότητι πρὸς ἀλλήλους. Παράδειγματικὰ πρὸ πάντων εἶναι τὰ φιλόξενα αἰσθήματα καὶ ἡ φιλοφροσύνη τοῦ ἡγουμένου κ. Νικηφόρου Σπυροπούλου, ἣν δαψιλεύει ἀνεξαίρετως εἰς πάντας τοὺς ξένους οἰασθῆποτε τάξεως· καὶ τι ὁ νεώτερος σχεδὸν πάντων, κατέστη ἀγαπητὸς καὶ σεβαστὸς εἰς τοὺς συμμονάζοντας ἀδελφοὺς χάρις εἰς τὰ ποικίλα αὐτοῦ προτερήματα καὶ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὸν ζῆλον του.

Συχνάκις μακαρίζω τὸν ἡσυχον βίον τῶν σεβασμίων τούτων πατέρων οἵτινες μακρὰν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἀπολαμβάνουσιν ἀνενόχλητοι τὰ θέλγητρα τῆς φύσεως καὶ τὰς τέρψεις τῆς βαθείας χριστιανικῆς πίστεως. Προμαντεύω, φίλτατε, ὅτι τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ πολυπλάγκτου βίου μου θὰ διέλθω ἐν μοναστηρίῳ.

Βορεϊότερον τῆς μονῆς ὑπάρχει ἡ περιώνυμος διὰ τὰς ὑγιεινὰς ιδιότητας αὐτῆς πηγὴ ἐξ ἧς ὑδρεύετο πάντοτε ὁ μακαρίτης Ὁθων. Τὸ ὕδωρ αὐτῆς δυστυχῶς δὲν εἶναι ἄφθονον ἀλλ' οὐχ ἥττον καλλιεργεῖται δι' αὐτοῦ ὑπὸ τῶν φιλέργων μοναχῶν μικρὸς τις κήπος παρέχων ἐπαρκῆ λαχανικὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν μοναζόντων. Ἀνωθεν δὲ τῆς πηγῆς ταύτης ἐκτείνεται ὁ μόνος σωζόμενος ἐν τῇ νήσῳ μικρὸς λεμονῶν ἀνήκων εἰς τὴν μονήν. Πόσον τῶ ὄντι εἶναι λυπηρὸν τὸ θέαμα τῶν ἀπεξηραμένων τούτων λεμονεῶν καὶ πορτοκαλεῶν. Ἀλλ' ἡ πρὸ ἐτῶν κατατρυχούσα αὐτὰς νόσος ἐλπίς ὑπάρχει ὅτι θὰ ἐκλείψῃ ὀλοτελῶς καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι θὰ εὐτυχίσωσι πάλιν. Ἐτι βορειότερον καὶ ἐπὶ θέσεως περιβλέπτου κεῖνται τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ναοῦ ὅπου κατέφυγεν ὁ Δημοσθένης ἵνα ἀποφύγῃ τὴν μάχαιραν τῶν θριαμβευσάντων Μακεδόνων. Ἐνταῦθα ἔπινε τὸ κώνειον καὶ ἐνταῦθα παρέδωκε τὴν μεγάλην αὐτοῦ ψυχὴν. Παρεκεῖ δεικνύονται ἐρείπια τινὰ τὰ ὅποια ἡ παράδοσις ὀνομάζει τάφον τοῦ Δημοσθένους. Ἀλλὰ μοι φαίνεται ὅτι αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ τῆς ἀρχαιότητος ἔρριψαν πένθος εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ παραιτοῦμαι τοῦ λόγου.

Ὁ Οὐσαεύς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΑ.

Ἀντιρωτικόν.—Ἡγαπῶντο· ἡ πρὸς ἀλλήλους λατρεῖα δὲν εἶχεν ὅρια. Ὁ εἰς διδάσκαλος ἐν ἰδιωτικῷ σχολείῳ, ἡ ἄλλη ἡθοποιὸς· ἀμφότεροι ἀρμένιοι. Παρατηρήθη, ἰδίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους, ὅτι οἱ ἀρμένιοι μᾶς εἶναι αἱ εὐαισθητότεροι τῶν κατοίκων τῆς ὀθωμανικῆς πρωτεύουσας—ἐξαιρέσιν ἀπετέλεσεν ἐσχάτως μεταξὺ τῶν γραικῶν ὁ Ἀντωνιάδης.

Παρὰ τὴν τερπνὴν ἀκτὴν τοῦ Μεγάλου Ῥεύματος ἀντήλασσαν ὄρκους πίστεως καὶ ἀγάπης αἰωνίου. Εὐκαιρίαι πολλαὶ ὅπως ὁ ἀγαθὸς διδάσκαλος εὕρῃ τὴν τάφον

τοῦ ἔρωτος· ἀλλ' ὅμοιος τῷ Μαρίῳ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν ὁσάκις ἡ αὐρὰ τοῦ Βοσπόρου ἀπεκάλυπτε τὴν κομψὴν κνήμην τῆς Τιτίκας του, ἀνεγείρουσα τὴν ἐσθῆτά της.

Τὴν ἡγάπα διὰ τὴν ἀγάπῃ, τὴν ἐλάτρευε διὰ τὴν λατρεύῃ· τὴν ἤθελε καὶ τὸν ἤθελε, ἀλλὰ καὶ νομίμως. Ῥωμαντικός εὐσυνειδήτος, δὲν ἐπεθύμει τὰς ἀγωνιώδεις ἐν κρυπτῷ ἀπολαύσεις, ἀγωνιώδεις, ἀλλὰ τερπνάς, ἐπικινδύνους, ἀλλ' εὐαρέστους. Νὰ εἶσαι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐρωμένης σου καὶ εἰς πάντα κρότον ν' ἀνασκιρτᾷ ἡ καρδιά σου· νὰ ἐξέρχῃσαι τῆς οἰκίας τῆς κυττάζων δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ· νὰ κλέπτῃς τὴν ἡδονὴν!... Ἐξάίσιον!... Πλὴν τίποτε ἀπὸ αὐτὰ, δὲν ἤθελε νὰ εἰξεύρῃ ὁ ἀγαθὸς ἀρμένιος.

Ἄλλ' ἤλθεν ἐσπέρα, θερμὴ, χλιαρὰ, εὐώδης, διεγερτικὴ τῶν αἰσθήσεων, καὶ πάντες οἱ καλοὶ λογισμοὶ τοῦ ἀρμενίου ἀνετράπησαν. Ὀλίγου δεῖν ἀπὸ Μαρίου νὰ μεταβληθῇ εἰς ἐραστὴν κοινόν. Τὴν εἶχεν ἐκεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πάλλουσαν καὶ φρίσσουσαν ἐκλελυμένην, ὑποκύπτουσαν.

— Ὁχανεζ, εἶμαι δική σου! ἐπιθύριζεν.

Καὶ ὁ Ὁχανεζ ὑπέφερεν ἐκ τεταρταίου πυρετοῦ.

Αἰφνης τὴν ἀφίνει καὶ... φεύγει καὶ ἀκόμη φεύγει.

Ἡ ταλαίπωρος ἡθοποιὸς ἐπιστρέφει μόνη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, συλλογιζομένη μὴ ὁ ἐραστὴς ἔπαθε τὰς φρένας.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Ὁχανεζ:

— Γονεῖς μου θὰ ὑπανδρευθῶ.

— Καὶ ποῖαν θὰ πάρῃς, παιδί μου Ὁχανεζ.

— Τὴν γειτόνισσαν Φιλίῳ.

— Αὐτὴ τὴ θεατρίνα!

— Θεατρίνα, ναί· ἀλλ' ἔγεινε τοιαύτη, διὰ τὴν θρέψῃ τὴν οἰκογένειάν της, ὁ ὅποια, ἄλλως, ἦτο καλλιτέρα τῆς ἰδικῆς μας.

— Ὁχι, ὄχι!

— Εἶναι τόσο ὡμορφῇ!

— Ἀλλ' εἶναι θεατρίνα!

— Τόσον καλὴ!...

— Αἶ! εἶναι θεατρίνα!

— Θὰ τὴν πάρω, ναί ἢ ὄχι;

— Ὁχι! ὄχι! ὄχι!

— Πολὺ καλὰ, θὰ ἰδῇτε!...

Καὶ ὁ Ὁχανεζ ἀφίνει τὴν πατρικὴν οἰκίαν κακὰ βυσσοδομῶν.

Τὸ αὐτὸ ἐσπέρας οἱ δύο νέοι περιδιαβάουσιν ἐπὶ τῆς προκουμαίας. Τὸ ρεῦμα τοῦ Βοσπόρου κυλίστα ἐνώπιόν των χρυσοῦν καὶ στίλβον. Σταματῶσιν εἰς τὸ ἄκρον καὶ σιωπηλοὶ ἀτενίζουσι ποτὲ μὲν πρὸς ἀλλήλους ποτὲ δὲ πρὸς τὸ ρεῦμα. Σοβαροὶ ἀμφοτέροι ἀπομακρύνονται, ἐπιστρέφουσι, ἀπομακρύνονται καὶ πάλιν, πάλιν ἐπανέρχονται.

— Τί λαμπρὰ ἐσπέρα! κύτταξε, Φιλίῳ μου! Ἐσπέρα γάμου ἀληθῶς!

— Ὁχανεζ, λατρεῖά μου!

— Μὲ ἀγαπᾷς; εἰπέ το πάλιν, ἐπανάλαβέ το χιλιὰς! μ' ἀγαπᾷς;

— Ὁχανεζ, σὲ ἀγαπῶ!... σὲ ἀγαπῶ!...

— Κύτταξε τὴν κλίνην μας, τὴν ὑγρὰν γαμήλιον κλίνην μας...

— Ὁ! Ὁχανεζ, φοβοῦμαι!...

— Ἰδέ, ἰδέ· αὐτὸν τὸν κύκλον τοῦ νεροῦ, αὐτὴν τὴν δίνην...

— Ὁ! Ὁχανεζ, φοβοῦμαι!...

— Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι μᾶς προσκαλεῖ... ἀνρίγει τὰς ἀγκάλας του;...

— Ὁ! Ὁχανεζ, φοβοῦμαι!

— Μπα! ἐπέρασε...

— Ναί, ναί· εἶδες πῶς ἐπέρασε!

— Γιὰ κύτταξε! πάλιν ἐπανέρχεται... ἰδὲ πῶς εὐρύνεται... δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι μᾶς λέγει: ἔλατ' ἔλατε!

— Ὁ! Ὁχανεζ, φοβοῦμαι!... δὲν τολμῶ...

Εἴμεθα τόσο νέοι!...

— Καὶ τόσο ἀτυχεῖς!... Φιλίῳ μου! Ἐλα, εἰς τὰς ἀγκάλας σου.

— Ὁ, Ὁχανεζ! καὶ τώρα καὶ διὰ παντός!...

Καὶ ἡ νέα ἐστήριξε τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἐραστοῦ, οὕτινος τὰ χεῖλη ἐπλανήθησαν ἐπὶ τῆς μεταξωτῆς τῆς κόμης.

— Φιλίῳ μου!... ὅλοι ἔφυγαν, εἴμεθα μόνοι...

— Μόνοι, Ὁχανεζ... μόνοι... Πόσον σὲ ἀγαπῶ· αἰωνίως ἤθελα νὰ εἶμαι οὕτω, μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους σου, νὰ κούω τοὺς παλμούς τῆς καρδίας σου.

— Αἰωνίως· καὶ τί ἄλλο μᾶς προσφέρει τὸ ῥέον κύμα ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα;

— Ναί, ναί, τὴν αἰωνιότητα, ἐτραύλισεν ἡ κόρη.

— Ἰδέ τὴν ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ βάθους θὰ τὴν εὐρωμεν, μακρὰν τοῦ κόσμου... καὶ τῶν σκληρῶν γονέων μου. Φοβεῖς· ἀκόμη;...

— Ὁ! Ὁχανεζ, σὲ ἀγαπῶ!

— Τοῦ κύματος τὸ ψῆχος ἀκόμη σὲ τρομάζει;...

— Ὁχανεζ μου, σ' ἀγαπῶ!...

— Ἐλθε ἐδῶ, Φιλίῳ μου... αἱ ἀγκάλαι μου θὰ σὲ σφίγγωσι θερμῶς... ἐλθε ἐδῶ... Ἀ, οὕτω... Τὰ χεῖλη σου ἐπὶ τῶν χειλέων μου... ἡνωμένοι εἰς τὸν θάνατον!...

— Ναί... ἡνωμένοι εἰς τὸν θάνατον...

Καὶ παραχῇ τοῦ ρεύματος μετὰ μικρὸν ἐδείκνυε τὸ μέρος, ὅπου οἱ δύο νέοι ἔπεσαν...

Πλὴν ἔκαμαν τὸν λογαριασμόν των, χωρὶς τὸν ξενοδόχον. Ὑπάλλληλος τῆς ἐταιρίας Σιρκέτι-Χαϊριέ, εἰς τὸν ὅποιον ὁ ὑποπτος περίπατος τῶν νέων διήγειρεν ὑπονοίας, τοὺς εἶδε πίπτοντας. Γενναῖος καὶ δεινὸς καλυμνητὴς πηδᾷ, περιφρονῶν τὸ παρασύρον ρεῦμα, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιφαίνεται κομίζων τοὺς δύο ἀπληπισμένους ἐραστὰς. Καλεῖ βοήθειαν, καὶ οὕτω ψαρευμένους, τοὺς φέρουσιν εἰς φαρμακεῖον ἡμιθανεῖς.

Τρέχουσιν οἱ γονεῖς τῶν νέων καὶ δεινὸς συνάπτεται καυχᾷς μεταξὺ τῶν δύο μητέρων, περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ δυστυχήματος. Τέλος οἱ δύο ἐρασταὶ συνέρχονται.

— Κυττάξτε· ἐκεῖ τρέλλα!... Τί εἶναι αὐτὸ ποῦ ἔκαμες, παιδί μου Ὁχανεζ;... Κ' ἐγὼ ἐπίστευα ὅτι ἀπλῶς μᾶς ἐφοβέρισες. Σὰν εἶναι ἔτσι, νὰ πάρῃς τὴν, σὲ τὴν χαρίζομεν.

— Τί; ποῖαν νὰ πάρω;...

— Τὴ Φιλίῳ σου!...

— Ἀχ, ἀφῆστέ με... δὲν θέλω νὰ τὴν ξέρω!

Ὁ ἔρως τοῦ Ὁχανεζ ἐπέπλευσε παρασυρθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ!...

Περαιώτης.